

Ako nestropovať a mať trvalo nižšie ceny energií – výpočty analytikov ukazujú trojbodový plán s trvalým výsledkom

Vláda v týchto dňoch rozhoduje o cenách zemného plynu a tepla na rok 2024. Uvažuje o ich zastropovaní na úrovni roku 2023. Platforma Budovy pre budúcnosť vypočítala, čo by priniesol iný prístup k cenám energií. Ak by štát použil časť sumy, ktorou ročne dotuje energie, na obnovu domov, prinieslo by to domácnostiam nie jednorazové, ale trvalé zníženie nákladov na energie, nové pracovné miesta a dodatočný príjem do štátneho rozpočtu. Platforma navrhuje namiesto plošného stropovania cien energií tri kroky k zlepšeniu situácie s cenami energií.

Vláda by podľa Budov pre budúcnosť mala čiastočne a postupne uvoľňovať ceny energií, masívne podporovať obnovu budov a pomoc s cenami adresne poskytnúť len zraniteľným domácnostiam. V prípade ak by sa cenové stropy uvoľnili v rozsahu, pri ktorom by cena plynu vzrástla napríklad o 30 %, štát by ušetril 320 miliónov eur na cenových stropoch za plyn pre domácnosti. Vláda by tak mohla usparené verejné prostriedky použiť na masívne posilnenie podpory úspor energie pre domácnosti, prostredníctvom existujúcich programov ako je Obnov dom, Obnov dom Light, Zelená domácnostiam či podpora zo Štátneho fondu rozvoja bývania (ŠFRB). Pomocou tejto sumy by bolo napríklad možné pomôcť 43 tisíc domácnostiam, ktoré by vďaka realizovaným úsporným opatreniam 30 % nárast ceny plynu vôbec nepocítili. Do verejného rozpočtu by takáto investícia zároveň priniesla takmer 120 miliónov eur v podobe úspor na cenových stropoch, vyššieho výberu DPH či nižších sociálnych transferov a podporila by 12 tisíc pracovných miest.

„Na Slovensku dlhodobo umelo tlačíme ceny energií na nízku úroveň. Je jasné, že nejakej forme stropovania cien sa nevyhneme ani ďalší rok. To má samozrejme následky v podobe záťaže pre štátny rozpočet ale aj nízkej motivácie ľudí pristúpiť k úsporným opatreniam. Pod tými myslíme najmä zvyšovanie energetickej efektívnosti ich domov a bytov. Pritom väčšina domácností býva v energeticky neefektívnych budovách, v ktorých je veľká časť energie spotrebovaná zbytočne,“ uviedla riaditeľka platformy Budovy pre budúcnosť, Katarína Nikodemová.

Len 20 % starších rodinných domov a 60 % bytových domov je dnes plne obnovená. Zemným plynom zároveň vykuruje priamo takmer 900 000 domácností (60 % domácností v rodinných a 22 % v bytových domov). O dotačnú schému Obnov dom aj o program Zelená domácnostiam je veľký záujem a financie, ktoré sa ušetria na stropovaní cien by sa mali využiť na systémové a najmä trvalé riešenia. Plošné stropovanie cien energií v takomto rozsahu iba dotujú vysokú spotrebu energie a odkladajú riešenie problému do budúcnosti.

„Dlhodobé plošné cenové stropy prakticky dotujú nad-spotrebu a pri potrebe konsolidácie verejných financií sú v takejto miere do budúcnosti neudržateľné. Jednorazové investície do úsporných opatrení, ako je zateplenie, výmena okien či modernizácia vykurovania zabezpečujú kontinuálne zníženie výdavkov na energie každý ďalší rok, zatiaľ čo náklady na cenové stropy predstavujú každoročný výdavok pre štátny rozpočet. Komplexnou obnovou staršieho rodinného domu je možné zabezpečiť, že náklady na zemný plyn budú o tretinu nižšie než v tomto roku aj keby ceny budúci rok zrástli o 120 percent,“ doplnil Richard Paksi, analytik platformy.

Obnova domu ako účinná obrana pred nárastom ceny zemného plynu – materiál dostupný na tomto [odkaze](#)

Kontakty:

Katarína Nikodemová | 0908 280 981 | nikodemova@bpb.sk

Richard Paksi | 0908 877 077 | paksi@bpb.sk

O Budovách pre budúcnosť: Platforma Budovy pre budúcnosť aktívne formuje verejné politiky s cieľom podporovať vysoko kvalitatívnu úroveň výstavby a obnovy budov s dôrazom na energetickú hospodárnosť, kvalitu vnútorného prostredia a princípy udržateľnosti budov. Je najväčšie profesionálne záujmové združenie pre sektor budov na Slovensku. Prostredníctvom svojich 9 členských organizácií reprezentujú Budovy pre budúcnosť takmer 900 subjektov aktívnych v oblasti stavebníctva a zvyšovania energetickej efektívnosti.